

ЗАДАЧІ

XIX міського турніру юних хіміків (2021/2022 навчальний рік)

(Збережено нумерацію задач II Відкритого турніру юних хіміків 2021/2022 н.р)

1. **«Анодне розчинення».** Оцініть максимальну товщину металевої пластинки, яку можна просвердлити електрохімічно за допомогою звичайної батарейки, за умови що електроліт на метал не діє. Яким буде ККД такої електрохімічної дрилі?
2. **«Вогненна вода».** Запропонуйте піротехнічні суміші з різним забарвленням полум'я, усі компоненти яких за звичайних умов є рідинами. Яка область застосування подібних сумішей?
6. **«Хронометр».** Запропонуйте конструкцію хімічного секундоміра безперервної дії, який подає сигнал через певні задані проміжки часу.
7. **«Мутант».** Існують речовини амфотерні, що можуть виявляти властивості кислоти й основи. Існують індикатори, здатні змінювати своє забарвлення. А чи можуть існувати речовини, здатні під впливом певних чинників обертоно змінювати запах?
8. **«Питоме обертання».** Відомі речовини, в основному природного походження, питоме обертання розчинів яких перевищує 360 градусів. Але вони, зазвичай, містять декілька хіральних центрів. Яке максимальне питоме обертання може мати речовина, якщо в її молекулі є тільки один елемент хіральності?
9. **«Еталони».** Космічні прибульці конфіскували на Землі всі еталони маси й об'єму, мірний посуд, різноважки тощо. Запропонуйте спосіб відновлення еталонів маси, довжини та об'єму, використовуючи знання хімічних законів і явищ.
11. **«Ізомери».** Запропонуйте наочний алгоритм, який можливо використовувати на уроках у школі для оцінки числа ізомерних ациклічних углеводнів.

- 12. «Плоска органіка».** Припустіть, як змінилися би різноманітність, фізичні і хімічні властивості основних класів органічних сполук, якщо для атома вуглецю (Карбону) були б можливі тільки стани sp – та sp^2 –гібридизації.
- 13. «Колонізація».** З ростом чисельності населення Землі і його потреб у природних ресурсах актуальною стає перспектива використання природних ресурсів інших тіл Сонячної системи. Оцініть з хімічної точки зору й запропонуйте спосіб забезпечення життєдіяльності невеликої бази колоністів на Марсі за умови найповнішого використання місцевих ресурсів.
- 14. «Молекулярна пастка».** Молекулярні порожнини можуть уловлювати молекули токсичних або канцерогенних речовин, як наприклад, бензену, дозволяючи визначати вміст забруднювачів на рівні мільярдних часток. Обговоріть основні принципи дизайну таких молекулярних уловлювачів. Запропонуйте систему «уловлювач–канцероген» для виявлення домішок будь-якої найнебезпечнішої, з вашої точки зору, токсичної або канцерогенної речовини. Обговоріть умови їх застосування й створення на їхній основі сенсорів для виявлення летких домішок у повітрі або розчинених у воді.

Для створення комплекту використані задачі VII–XVIII ВТЮХ